

Sygn. akt V GC 316/15 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2015 roku

Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Andrzejewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Monika Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2015 roku w Ostrołęce

na rozprawie sprawy z powództwa

M. S. (nr NIP (...))

przeciwko

K. P. (nr PESEL (...))

o zapłatę 1.507,04 zł

orzeka:

1. zasądza od pozwanego K. P. na rzecz powoda M. S. kwotę 1.507,04 zł (jeden tysiąc pięćset siedem złotych cztery grosze) z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 103,80 zł od dnia 11.03.2011 roku do dnia zapłaty;

- od kwoty 672,53 zł od dnia 30.04.2011 roku do dnia zapłaty;

- od kwoty 730,71 zł od dnia 30.04.2011 roku do dnia zapłaty;

2. tytułem zwrotu kosztów procesu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 947,00 zł, w tym kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Anna Andrzejewska

Sygn. akt V GC 316/15 upr

UZASADNIENIE

Powód M. S. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą M. S. (...) w W. w dniu 06.03.2012 roku wniósł do Sądu Rejonowego w Wyszowie pozew w którym wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego K. P. kwoty 1.507,04 złotych wraz z odsetkami ustawowymi: od kwoty 103,80 złotych od dnia 11.03.2011 roku do dnia zapłaty, od kwoty 672,53 złotych od dnia 30.04.2011 roku do dnia zapłaty, od kwoty 730,71 złotych od dnia 30.04.2011 złotych do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 15.01.2011 roku zawarł ze spółką (...) z o.o. w organizacji umowę sprzedaży i dostawy tonerów i tuszy. W imieniu (...) Sp z o.o. w organizacji umowę podpisał K. P. jako prezes zarządu. W realizacji zawartej umowy powód dostarczył spółce (...) z o.o. w organizacji towar określony

w zamówieniu, których odbiór pozwany poświadczył. Na dowód zawartych transakcji powód wystawił faktury VAT: fakturę VAT nr (...) z dnia 08.02.2011 roku na kwotę 103,80 zł, fakturę VAT nr (...) z dnia 30.03.2011 roku na kwotę 672,53 zł, fakturę VAT nr (...) z dnia 30.03.2011 roku na kwotę 730,71 zł. Termin płatności faktur został określony w ich treści. Pozwany nie zapłacił powodowi żadnej z kwot wynikających z wystawionych i zaakceptowanych faktur, pomimo wezwania do zapłaty. Powołując się na treść art. 13 § 1 ksh i art. 161 § 3 ksh wywodził, że pozwany ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki (...) z o.o. w organizacji skoro jego czynności jako osoby działającej w imieniu tej spółki nie zostały zatwierdzone przez zgromadzenie wspólników, a nadto w KRS brak jest informacji o zarejestrowaniu tej spółki.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24.03.2012 roku w sprawie I Nc 223/12 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Wyszkowie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 25).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany K. P. zaskarżył powyższy nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości jako oczywiście bezzasadnego oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego. Przyznał, że w imieniu spółki (...) z o.o. w organizacji podpisał z powodem umowę o sprzedaż i dostawę tonerów i tuszy. Podkreślał jednak, że powód dochodzi należności z fikcyjnie wystawionych faktur VAT opisanych w pozwie, które nie brały udziału w obrocie gospodarczym i finansowym spółki. Jednocześnie zaprzeczył aby towar wyszczególniony w tych fakturach został dostarczony spółce. Jako kwestę do wyjaśnienia wskazał okoliczność, dlaczego powód w sposób nieuprawniony posłużył się pieczętką należącą do pozwanego i dlaczego – jak podał – zostały sfalszowane jego podpisy. Wniósł, że powództwo jest niezasadne (k. 39-47).

Postanowieniem z dnia 17.05.2013 roku w sprawie I C 14/13 Sąd Rejonowy w Wyszkowie stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał według właściwości do rozpoznania sądowi gospodarczemu – wydziałowi gospodarczemu w Sądzie Rejonowym w Ostrołęce (k. 60-61).

Wyrokiem z dnia 02.12.2014 roku w sprawie V GC 322/13 Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy zasądził od pozwanego K. P. na rzecz powoda M. S. kwotę 1.507,04 złotych z ustawowymi odsetkami: od kwoty 103,80 złotych od dnia 11.03.2011 roku do dnia zapłaty, od kwoty 672,53 złotych od dnia 30.04.2011 roku do dnia zapłaty, od kwoty 730,71 złotych od dnia 30.04.2011 złotych do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu (k. 113).

Po rozpoznaniu apelacji pozwanego od powyższego wyroku Sąd Okręgowy w Białymstoku VII Wydział Gospodarczy wyrokiem z dnia 15.05.2015 roku w sprawie VII Ga 85/15 uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w zakresie rozprawy z dnia 02.12.2014 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostrołęce V Wydziałowi Gospodarczemu, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego (k. 158).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 15.01.2011 roku M. S. (wykonawca) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą M. S. (...) z siedzibą w W. (k. 6) zawarł (...)Sp z o.o. w organizacji z siedzibą w W. (zamawiający), w imieniu której działał prezes zarządu spółki K. P., umowę sprzedaży i dostawy tonerów i tuszy na czas określony od 15.01.2011 roku do 15.01.2012 roku (umowa - k. 7-8, 9).

Przedmiotem tej umowy był zakup i dostawa tonerów i tuszy dla potrzeb Ośrodka Pomocy (...) w W. według rodzaju i ilości wymienionych w ofercie przetargowej z dnia 15.01.2011 roku stanowiącej załącznik do umowy (§ 1 ust. 1 umowy – k. 7). Dostawy miały być realizowane sukcesywnie od dnia 15.01.2011 roku do 15.01.2012 roku zgodnie z zamówieniami częściowymi składanymi przez zamawiającego w zależności od potrzeb (§ 1 ust. 2 umowy –k. 7). Strony ustaliły, że pracownik zamawiającego potwierdzi na fakturze zgodność dostawy z zamówieniem częściowym (ilość i asortyment dostarczonych artykułów), a nadto zamawiający zobowiązał się do zbadania dostarczonego zgodnie z zamówieniem towaru w zakresie ilości i rodzaju – tak w stosunku do zamówienia, jak i treści oferty przetargowej (§ 2 ust. 3 i § 3 ust. 1 i 2 umowy – k. 7). W razie stwierdzenia przez zamawiającego nieprawidłowości o których mowa w § 3 ust. 2 umowy,

zamawiający złoży wykonawcy pisemna reklamację (§ 3 ust. 3 umowy - k. 7-8). Zamawiający zobowiązał się dokonać zapłaty przelewem w ciągu 30 dni od daty otrzymania faktury wystawionej po dostarczeniu zamówionej części towaru, na rachunek wykonawcy ujęty na fakturze (§ 4 ust. 2 umowy –k. 8).

W dniu 08.02.2011 roku M. S. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 103,80 zł z terminem płatności 10.03.2011 roku (faktura - k.10).

W dniu 17.02.2011 roku (...) Sp z o.o. w organizacji, w imieniu której działał K. P. jako prezes zarządu, zawarła z Ośrodkiem Pomocy (...) w W. umowę sprzedaży i dostawy tonerów i tuszy akcesoriów do drukarek, której przedmiotem była dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek oraz akcesoriów komputerowych (umowa – k. 154-154v). Umowę tę zawarto na czas określony od 17.02.2011 roku do 31.12.2011 roku (§ 1 ust. 2 umowy –k. 154).

W dniu 30.03.2011 roku M. S. wystawił dwie faktury VAT: nr (...) na kwotę 672,53 zł z terminem płatności 29.04.2011 roku (faktura - k. 11), nr (...) na kwotę 730,71 zł z terminem płatności 29.04.2011 roku (faktura - k. 12).

(...) Sp z o.o. w organizacji z siedzibą w W. nie została zarejestrowana w KRS (zaświadczenie - k. 23, oświadczenie pozwanego – k. 94).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 535 § 1 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W myśl art. 13 § 1 ksh za zobowiązania spółki kapitałowej w organizacji odpowiadają solidarnie spółka i osoby, które działały w jej imieniu. Zgodnie zaś z art. 161 § 3 ksh odpowiedzialność osób, o których mowa w art. 13 § 1, ustaje wobec spółki z chwilą zatwierdzenia ich czynności przez zgromadzenie wspólników. W związku z obowiązującą zasadą kontynuacji praw i obowiązków spółka właściwa zastępuje spółkę w organizacji z mocy samego prawa bez dokonywania jakichkolwiek czynności. W sytuacji, gdy dojdzie do zarejestrowania spółki osoby działające w jej imieniu ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki zaciągnięte przed jej zarejestrowaniem do czasu, gdy zgromadzenie wspólników zatwierdzi ich czynności. W ten sposób spółka rezygnuje z roszczeń przysługujących przeciwko działającym za spółkę w organizacji, co jednak nie ma wpływu na odpowiedzialność działających za spółkę względem wierzycieli zewnętrznych spółki. Jeżeli natomiast spółka nie dojdzie do fazy właściwej – jak w okolicznościach niniejszej sprawy – osoby działające w imieniu spółki w organizacji za podjęte czynności ponoszą odpowiedzialność tak wewnętrzną wobec spółki, jak i zewnętrzną w stosunku do osób trzecich. Powyższe jednoznacznie wykazuje, że odpowiedzialność osób działających za spółkę w organizacji wobec osób trzecich istnieje aż do zaspokojenia wierzycieli.

W niniejszej sprawie nie było sporne, że pozwany – działając jako prezes zarządu spółki (...) Sp z o.o. w organizacji – zawarł z powodem w dniu 15.01.2011 roku pisemną umowę sprzedaży i dostawy tonerów i tuszy.

Powód twierdził, że w ramach tej umowy w dniu 08.02.2011 roku wydał pozwanemu toner (...) o indeksie (...) (1 szt.) za cenę 103,80 złotych, a w dniu 30.03.2011 roku: toner (...) zamiennik (...) o indeksie (...) (7 szt.) za cenę 456,33 złotych, toner (...) zamiennik (...) o indeksie (...) (2 szt.) za cenę 197,42 złotych, tusz (...) o indeksie (...) (1 szt.) za cenę 18,78 złotych, toner (...) zamiennik (...) o indeksie (...) (2 szt.) za cenę 130,38 złotych, toner (...) zamiennik (...) o indeksie (...) (5 szt.) za cenę 493,54 złotych, toner (...) zamiennik (...) o indeksie (...) (1 szt.) za cenę 106,79 złotych. Na potwierdzenie powyższego złożył faktury VAT nr (...) (k.10) nr (...) (k. 11), nr (...) (k. 12), z których dwie ostatnie opatrzone zostały pieczęciami i podpisami pozwanego – jako prezesa zarządu (...) Sp z o.o. w organizacji.

Pozwany - nie kwestionując faktu, że strony łączyła umowa sprzedaży jak również, że nie zapłacił pozwanemu za towary wyszczególnione w spornych fakturach - kategorycznie i konsekwentnie podkreślał, że powyższych towarów nie otrzymał, a nadto, że nie podpisywał przedłożonych przez powoda faktur, gdyż widniejące na nich podpisy i pieczęcie zostały sfalszowane. Zwrócił też uwagę na fakt, że towary objęte treścią spornych faktur nie zostały ujęte w ofercie

przetargowej stanowiącej załącznik do umowy z dnia 15.01.2011 roku, a nadto, że od 2011 roku osobiście dostarczał towar po zerwaniu umowy z powodem (k. 125v).

W procesie cywilnym ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania i to one są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 kc i art. 232 kpc). Innymi słowy ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo żąda czegoś od innej osoby obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu (czyli neguje uprawnienie żądającego) obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Istota ciężaru dowodu sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Rozkład ciężaru dowodu w świetle art. 232 kpc nie może być rozumiany w ten sposób, że ciężar dowodu zawsze spoczywa na powodzie. W razie sprostania przez powoda ciężącym na nim obowiązkiem dowodowym, na stronie pozwanej spoczywać musi ciężar udowodnienia faktów uzasadniających oddalenie powództwa. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 2013 roku w sprawie II PK 304/12 (Lex nr 1341274), który należało podzielić.

W niniejszej sprawie powód wykazał, że okresie obowiązywania umowy z dnia 15.01.2015 roku wydał pozwanemu towary wymienione szczegółowo w fakturach nr VAT nr (...) (k.10), nr (...) (k. 11) i nr (...) (k. 12) o czym świadczą podpisy pozwanego pod dwiema z w/w faktur (k. 11-12). Fakt wydania towaru opisanego w fakturze z dnia 08.02.2011 roku (k. 10) potwierdził pośrednio sam pozwany, który na rozprawie w dniu 23 października 2015 roku słuchany w charakterze strony podał, że towar zamówiony u powoda był zawożony bez udziału pozwanego bezpośrednio do (...) w W. i zdarzało się, że zawoził go również sam powód. Przyznał też, że zdarzało się, iż wykorzystywał towar dostarczony przez powoda we własnym zakresie na swoje potrzeby. Sąd nie miał w tych okolicznościach powodów, by odmówić wiarygodności twierdzeniom powoda, że wydał sporny towar pozwanemu. Skoro strony umowy z dnia 15.01.2011 roku zgodnie ustaliły, że wydanie towaru ma nastąpić przez dostarczenie go bezpośrednio pracownikowi Ośrodka Pomocy (...) w W., to takie wydanie jest równoznaczne w swoich skutkach z wydaniem towaru w rozumieniu art. 535 § 1 kc. Faktowi wydania spornych towarów pozwanemu nie zaprzeczył również świadek H. C., która w istocie nie posiadała wiedzy co do tego kto, z czyjego wniosku i w jaki sposób dostarczał materiały eksploatacyjne do drukarek oraz akcesoria komputerowe do Ośrodka Pomocy (...) w W., a zatem zeznania tego świadka nie podważyły twierdzeń powoda, który utrzymywał, że wydał sporny towar pozwanemu w realizacji umowy z dnia 15.01.2011 roku.

W niniejszej sprawie obowiązkiem pozwanego domagającego się oddalenia powództwa było wykazanie, że obowiązek zapłaty powodowi kwoty dochodzonej pozwem nie istnieje. Pozwany jednak temu obowiązkowi nie sprostał, gdyż zaoferowane przez niego dowody nie potwierdziły prawdziwości jego twierdzeń.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że pozwany nie wykazał, aby w istocie doszło do rozwiązania umowy z dnia 15.01.2011 roku przed terminem na który została zawarta. Powyższego nie potwierdza w żadnym razie przedłożona przez pozwanego umowa z dnia 17.02.2011 roku pomiędzy (...) Sp z o.o. w organizacji a Ośrodkiem Pomocy (...) w W. „na dostawę materiałów eksploatacyjnych do drukarek oraz akcesorii komputerowych” (umowa - k. 154-154v). Stroną tej umowy nie był powód, a zgodnie z § 7 ust. 1 umowy z dnia 15.01.2011 roku wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności. Pozwany nie wykazał też by zaszły jakiegokolwiek okoliczności o których mowa w § 6 umowy z dnia 15.01.2011 roku i aby skorzystał z uprawnienia do rozwiązania umowy wynikającego z tego przepisu. Mając na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wnioskować natomiast można, że umowa 17.02.2011 roku wyjaśnia i jeszcze bardziej potwierdza fakt dokonania przez pozwanego odbioru od powoda towarów objętych spornymi fakturami z dnia 30.03.2011 roku i uzasadnia brak podpisu pozwanego pod fakturą z dnia 08.02.2011 roku. Faktura z 08.02.2011 roku wystawiona bowiem została jeszcze w okresie, gdy towar dostarczany był bezpośrednio do (...) w W. i na jego zamówienie – pracownikom Ośrodka, natomiast po podpisaniu przez pozwanego umowy z (...) w W. pozwany osobiście dostarczał już potrzebne akcesoria do drukarek i dlatego odbiór poświadczyl na spornych fakturach w dniu 30.03.2011 roku swoim podpisem.

Wbrew twierdzeniom pozwanego nie wszystkie towary wymienione w spornych fakturach nie były objęte treścią umowy pisemnej z dnia 15.01.2011 roku. Tonery (...) i (...) wymienione bowiem zostały w treści oferty stanowiącej załącznik do umowy z dnia 15.01.2011 roku (k. 9), natomiast, o tym, że pozostałe wyszczególnione w treści faktur towary objęte zostały umową stron przesądza całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Choć w zasadzie faktury są dokumentami techniczno-rozliczeniowymi, to jednak mogą zawierać także oświadczenie woli strony, która je wystawiła, a zatem mają istotne znaczenie dla wykładni oświadczeń woli stron. Mając na uwadze art. 65 kc i zapisy § 3 umowy z dnia 15.01.2011 roku uznać należało, że w wyniku zgodnego oświadczenia woli stron, tak ukształtowały one łączącą je umowę sprzedaży z 15.01.2011 roku, że możliwe było dokonanie sprzedaży towarów innych niż tylko wyszczególnione w ofercie przetargowej stanowiącej załącznik do tej umowy. Na kupującego nałożony został obowiązek między innymi sprawdzenia rodzaju towaru w stosunku do oferty przetargowej, a w razie stwierdzenia niezgodności, kupujący uprawniony został do złożenia reklamacji w terminie 7 dni liczonego od upływu 3-dniowego terminu do zbadania dostarczonego towaru liczonego od daty jego dostarczenia. Takie ukształtowanie umowy sprzedaży jest dopuszczalne w ramach swobody umów, przewidzianej w art. 353⁽¹⁾ kc, którego naruszenia pozwany – reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika – zresztą nie zarzucił. Nie sprzeciwia się ono właściwości umowy sprzedaży, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Jest dość powszechnie stosowaną praktyką w obrocie gospodarczym w sytuacji, gdy strony przewidują możliwość zaistnienia potrzeby uzyskania także innych niż pierwotnie ustalone szczegółowo towarów niezbędnych do obsługi urządzeń komputerowych typu tusze czy tonery. W tych okolicznościach fakt wystawienia i treść faktur z dnia 10.03.2011 roku i 30.03.2011 roku potwierdza zawarcie przez strony umowy sprzedaży przewidującej możliwość sprzedaży i nabycia także innych niż szczegółowo wymienione w ofercie towarów. Takie ukształtowanie umowy stron potwierdził również powód, który słuchany na rozprawie w dniu 23 października 2015 roku w charakterze strony zeznał, że na podstawie umowy z dnia 15.01.2011 roku dostarczał różne inne towary niż tylko wymienione w załączniku do umowy. Sąd nie znalazł powodów by odmówić wiarygodności tym twierdzeniom powoda.

Pozwany nie wykazał również, że faktury stanowiące podstawę żądania pozwu w niniejszej opatrzone zostały sfałszowanymi podpisami pozwanego. Zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdził też jakoby powód w sposób nieuprawniony posłużył się pieczętką pozwanego.

W tym zakresie podkreślić należy, że dowód z opinii biegłego E. L. prowadzony był w sprawie karnej przeciwko powodowi w niniejszej sprawie, która to opinia nie potwierdziła wykonania podpisu pozwanego na spornych fakturach przez powoda. Powyższego nie zmienia stwierdzenie, że wykluczenie tej okoliczności nie jest kategorycznie przesądzone, gdyż w okolicznościach niniejszej sprawy dowód z tej opinii analizowany jest jako zgłoszony na poparcie stanowiska strony pozwanej dowód z dokumentu prywatnego. Jeżeli bowiem strona składa pozasadową ekspertyzę z wyraźną intencją potraktowania jej jako dowodu w sprawie, wówczas istnieją podstawy do przypisania jej rangi dowodu z dokumentu prywatnego. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2001 roku w sprawie I PKN 468/00 (OSNP 2003/8/197, OSNP-wkł. 2002/5/9, M.Prawn. 2002/7/295, Lex nr 50484), który należało podzielić. Pozasadowa opinia traktowana jako dokument prywatny stanowi zaś dowód tego, że osoba, która ten dokument podpisała, prezentuje pogląd przedstawiony w dokumencie. Opinii biegłego Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji E. L. można przypisać rangę dokumentu prywatnego i poddać ocenie w ramach swobodnej oceny dowodów.

Z treści tej opinii wynika, że materiał porównawczy od K. P. był ubogi w aspekcie tak ilościowym, jak i jakościowym (k. 122 akt sprawy 1Ds41/15), a celem weryfikacji autentyczności niezbędny jest obszerny materiał porównawczy i nadto powinien on pochodzić z okresu co kwestionowane podpisy. Biegły badał w postępowaniu przygotowawczym tylko pięć podpisów pozwanego na drukach paszportowych pochodzących z 1994 i 2004 roku. W tym miejscu zauważyć należy, że w toku postępowania w niniejszej sprawie pozwany był wezwany do złożenia 50 oryginalnych wzorów swoich podpisów z czego się nie wywiązał, a jego wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego grafologa na potrzeby niniejszej sprawy został pominięty na skutek zaniechania pozwanego. Do potwierdzenia stanowiska pozwanego o rzekomym podrobieniu jego podpisów konieczna jest tymczasem wiedza specjalna. Ciężar udowodnienia w tym zakresie spoczywał na pozwanym, który nie wykazał, że nie nakreślił swojego

podpisu, ani nie przystawił pieczęci pod treścią podpisanych faktur. Niewystarczające w tym zakresie okazały się twierdzenia pozwanego.

Również sam fakt nieujęcia w ewidencji pozwanego przedmiotowych faktur nie przesądza o wiarygodności twierdzeń pozwanego. Jak słusznie zauważył powód – przedłożone przez pozwanego deklaracje podatkowe VAT – 7 i zestawienia zakupów (k. 43-46v) pochodzą z okresu późniejszego niż nastąpiło wezwanie pozwanego do zapłaty z tytułu należności z przedmiotowych faktur. Bez znaczenia pozostają w tym zakresie powody tak późnego złożenia owych dokumentów do Urzędu Skarbowego.

Sąd nie ma ani obowiązku, ani też możliwości wyręczania stron w wyjaśnianiu treści łączących je stosunków. Przeprowadzenie dowodu nie wskazanego przez strony nie jest obowiązkiem, a jedynie uprawnieniem sądu (art. 232 zdanie drugie kpc). Korzystanie przez Sąd z uprawnienia dopuszczenia dowodu z urzędu może mieć miejsce jedynie na zasadzie wyjątku, np. gdy przeprowadzone już dowody w sposób oczywisty wskazują na konieczność dopuszczenia dowodu z urzędu. Przepisy zobowiązujące strony do wskazywania twierdzeń i dowodów mają szczególne znaczenie w sprawach pomiędzy przedsiębiorcami, tj. z udziałem podmiotów profesjonalnych. Z zasady działanie sądu z urzędu nie dotyczy więc przedsiębiorcy, którego profesjonalizm powinien obejmować także sferę funkcjonowania w obrocie prawnym. Wszelkie zaniechania w zakresie inicjatywy dowodowej ocenione być zatem muszą jako zawinione przez stronę i to także wtedy, gdy pominięte fakty i dowody mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy. Takie trafne stanowisko wyraził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 13 października 2009 roku w sprawie V ACa 377/09 (Lex nr 574510) i Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w wyroku z dnia 6 listopada 2013 roku w sprawie VIII Ga 37/13 (Lex nr 1719560). W okolicznościach niniejszej sprawy odstąpienie od ścisłego respektowania zasady kontradyktoryjności i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z urzędu naruszyłoby zasadę bezstronności sądu i równości stron. Natomiast zasada rozkładu ciężaru dowodu nie uzasadniała uwzględnienia wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego grafologa, skoro okoliczność sporna, której wyjaśnieniu miał służyć ten dowód została już wyjaśniona w sposób oczekiwany przez powoda przy pomocy innych dowodów.

W związku z powyższym Sąd uznał, że pozwany nie sprostował ciężarowi dowodu i nie wykazał, że powód nie wydał mu towaru wyszczególnionego w spornych fakturach. W konsekwencji uznać należało, że pozwany nie zanegował skutecznie roszczenia powoda o zapłatę, dlatego orzeczono jak w sentencji na mocy art. 535 kc w zw. z art. 13 § 1 ksh.

Odsetki ustawowe zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu w oparciu o treść art. 481 § 1 kc mając na uwadze terminy wymagalności należności wynikających z poszczególnych faktur stanowiących podstawę roszczenia w niniejszej sprawie. Odsetki należą się wierzycielowi bez potrzeby wykazywania jakiegokolwiek szkody i bez względu na to czy dłużnik dopuścił się winy. Jeżeli dłużnik nie zapłacił świadczenia pieniężnego w terminie, wierzyciel nie ma możliwości czerpania z niego korzyści. Doznany przez niego z tego powodu uszczerbek powinien być pokryty przez przyznanie mu odsetek za opóźnienie w zapłacie tej sumy.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu - zgodnie z treścią art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z § 6 pkt 3 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku poz. 490 ze zm.). Na zasądzone koszty zostały złożone kwoty: kwota 647 złotych tytułem kosztów procesu za I instancję (w tym: 30 złotych - opłata sądowa od pozwu, 600 złotych – wynagrodzenie pełnomocnika powoda, 17 złotych – opłata skarbową od pełnomocnictwa) i kwota 300 złotych tytułem kosztów procesu za II instancję (w tym: 300 złotych – wynagrodzenie pełnomocnika powoda).